

UCHWAŁA Nr/2012
Rady Powiatu w Elblągu
z dnia .. czerwca 2012 roku

w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej
na lata 2012 – 2014.

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3a, art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz.U. z 2011 roku Nr 142, poz. 1592; Dz.U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220; Nr 62, poz. 558; Nr 113, poz. 984; Nr 153, poz. 1271; Nr 200, poz. 1688; Nr 214, poz. 1806; Dz.U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568; Dz.U. z 2004 r. Nr 102, poz. 1055; Dz.U. z 2007 r. Nr 173, poz. 1218; Dz.U. z 2008 r. Nr 180, poz. 1111; Nr 223, poz.1458; Dz.U. z 2009 r. Nr 92, poz. 753; Nr 157, poz. 1241; Dz.U. z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i poz. 146; Nr 40, poz. 230; Nr 106, poz. 675; Dz.U. z 2011 r. Nr 21, poz. 113 i Nr 217, poz. 1281), w związku z art. 180 pkt 1 i art. 182 ust. 6 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2011 r. Nr 149, poz. 887 i Nr 288, poz. 1690; Dz.U. z 2012 r. poz. 579) - Rada Powiatu w Elblągu uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012 – 2014, stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej Uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Elblągu.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podpisania.

U Z A S A D N I E N I E

do Uchwały Rady Powiatu w Elblągu w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012 – 2014.

Zgodnie z art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.) do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja trzyletniego powiatowego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej, zawierającego między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Przyjęcie powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Elbląskim na lata 2012 – 2014 przewiduje rozwój działań profilaktycznych, mających na celu zapewnienie każdemu dziecku warunków do prawidłowego rozwoju psychicznego, fizycznego i emocjonalnego, jak również do stabilnego i trwałego środowiska wychowawczego.

Realizacja założonych działań i celów programu, ma na mieć wpływ na ograniczenie umieszczeń dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na rzecz rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej.

W związku z powyższym podjęcie stosownej uchwały Rady Powiatu w Elblągu uznaje się za zasadne.

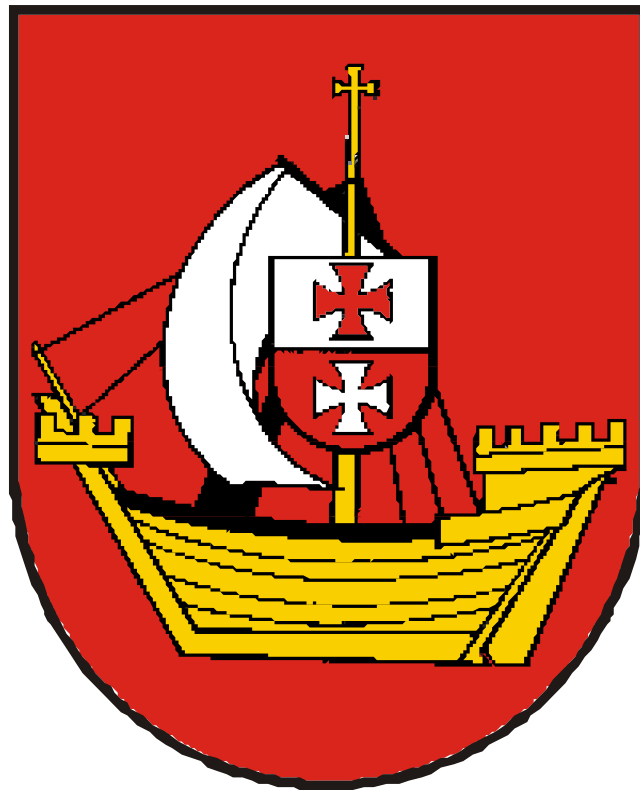
Elbląg, dnia 12 czerwca 2012 roku

Załącznik

do Uchwały Nr/2012

Rady Powiatu w Elblągu

z dnia .. czerwca 2012 roku

**POWIATOWY PROGRAM
ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ
NA LATA 2012 – 2014**

ELBLĄG, czerwiec 2012 ROKU

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	str. 2
II. REKOMENDACJE DLA POWIATOWEGO PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA LATA 2012 – 2014	str. 4
III. CHARAKTERYSTYKA RODZIN ZASTĘPCZYCH W POWIECIE ELBLĄSKIM	str. 5
IV. CHARAKTERYSTYKA INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE ELBLĄSKIM	str. 7
V. STRUKTURA PIECZY ZASTĘPCZEJ PO 1 STYCZNA 2012 ROKU	str. 10
VI. STRUKTURA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE ELBLĄSKIM	str. 10
VII. PRACA Z RODZINĄ NATURALNĄ	str. 11
VIII. LIMIT RODZIN ZASTĘPCZYCH ZAWODOWYCH NA LATA 2012 – 2014	str. 12
IX. CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z POWIATOWEGO PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA LATA 2012 – 2014	str. 12
X. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	str. 15
XI. ODBIORCY PROGRAMU	str. 15
XII. REALIZATORZY PROGRAMU	str. 16
XIII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	str. 16

I. WSTĘP

Z dniem 1 stycznia 2012 roku weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która wprowadziła znaczące zmiany w dotychczasowym systemie opieki nad dzieckiem i rodziną. Ustawa zawiera nowe regulacje w kwestiach dotyczących wspierania rodziny oraz organizacji systemu pieczy zastępczej. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych to zespół planowych działań, mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

Ustawa nałożyła nowe obowiązki na jednostki samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej oraz podzieliła kompetencje.

Od 1 stycznia 2012 roku gmina jest odpowiedzialna za pracę z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, w tym za poradnictwo specjalistyczne dla rodzin i zapewnienie usług asystentów rodziny.

Do zadań własnych gminy należy również tworzenie i rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, a także współfinansowanie pobytu dzieci z terenu gminy w pieczy zastępczej.

Do zadań własnych powiatu należy:

- ✚ zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo - wychowawczych;
- ✚ organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziną i instytucjonalną pieczę zastępczą;

- + tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;
- + organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej;
- + organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania grup wsparcia i specjalistycznego poradnictwa;
- + wyznaczenie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Do kompetencji samorządu województwa należy organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjnych oraz prowadzenie ośrodka preadopcyjnego i regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej.

Zgodnie z art. 182 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej starosta wykonuje za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Starosta Elbląski organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie wyznaczył Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu, w związku, z czym większość zadań powiatu z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizowanych jest przez tę jednostkę.

Art. 180 pkt 1 wyżej cytowanej ustawy zobowiązuje powiat do opracowania i realizacji 3 – letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych. Przedkładany Program został opracowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu. W Programie wskazano na konieczność podjęcia działań rozwijających i

wspierających rodzinną pieczę zastępczą oraz usamodzielniających się wychowanków, a także podnoszących poziom świadczonych usług przez instytucjonalną pieczę zastępczą, funkcjonującą na terenie Powiatu Elbląskiego.

Uchwalenie Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012 – 2014 pozwoli również na pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację zadań z zakresu pieczy zastępczej.

II. REKOMENDACJE DLA POWIATOWEGO PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA LATA 2012 – 2014.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej Powiatu Elbląskiego na lata 2012 – 2014 wpisuje się w następujące dokumenty strategiczne:

- ✚ Narodowy Plan Działań na Rzecz Dzieci 2004 – 2012 „POLSKA JEST DLA DZIECI”;
- ✚ STRATEGIA PAŃSTWA dla MŁODZIEŻY na lata 2003 – 2012;
- ✚ STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU ELBLĄSKIEGO na lata 2009 – 2013, wprowadzona Uchwałą Nr XX/11/2009 Rady Powiatu w Elblągu z dnia 13 marca 2009 roku;
- ✚ PROGRAM PRORODZINNY POWIATU ELBLĄSKIEGO na lata 2009 – 2013, wprowadzony Uchwałą Nr XX/10/2009 Rady Powiatu w Elblągu z dnia 13 marca 2009 roku;
- ✚ POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE na lata 2001 – 2015, wprowadzony Uchwałą Nr IV/3/2011 Rady Powiatu w Elblągu z dnia 11 lutego 2011 roku.

III. CHARAKTERYSTYKA I ANALIZA RODZIN ZASTĘPCZYCH W POWIECIE ELBLĄSKIM.

Rodzina zastępcza to oparta na modelu wychowania rodzinnego forma pieczy zastępczej nad dziećmi i młodzieżą pozbawionymi trwale lub czasowo opieki rodziców biologicznych, która w wypełnianiu swoich funkcji kieruje się dobrem przyjętego dziecka i poszanowaniem jego praw. Rodzina zastępcza zapewnia dziecku warunki rozwoju i wychowania odpowiednie do jego stanu zdrowia i poziomu rozwoju, w tym: odpowiednie warunki bytowe, możliwości rozwoju fizycznego i społecznego, możliwości zaspakajania indywidualnych potrzeb dziecka, możliwości właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań, odpowiednie warunki do odpoczynku i organizacji czasu wolnego.

Na podstawie obowiązujących do dnia 31 grudnia 2011 roku przepisów ustawy o pomocy społecznej rodziny zastępcze dzieliły się na: **rodziny spokrewnione z dzieckiem**, w których opiekę nad dzieckiem sprawowały osoby, które łączył stopień pokrewieństwa, np. dziadkowie, rodzeństwo, wujostwo, **rodziny niespokrewnione z dzieckiem**, w których opiekę nad dziećmi sprawowały osoby prawnie obce dla dziecka, których nie wiązała żaden stosunek pokrewieństwa oraz **rodziny zawodowe niespokrewnione z dzieckiem**. Rodziny zawodowe dzieliły się na:

- ✚ *rodziny zawodowe wielodzietne* - w takiej rodzinie umieszczanych było w tym samym czasie nie mniej niż troje i nie więcej niż sześćcioro dzieci. W przypadku konieczności umieszczenia w rodzinie licznego rodzeństwa liczba dzieci w takiej rodzinie zastępczej mogła się zwiększyć;
- ✚ *rodziny zawodowe o charakterze pogotowia rodzinnego* - jedna z form rodzin zastępczych, w której opieka była sprawowana na zasadzie interwencji i trwała do momentu umieszczenia dziecka przez sąd w rodzinie naturalnej, w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo- wychowawczej. W takiej rodzinie można było umieścić

nie więcej niż troje dzieci na pobyt okresowy do czasu unormowania sytuacji życiowej dziecka, nie dłużej niż na dwanaście miesięcy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach pobyt dziecka mógł być przedłużony, jednak nie więcej niż o kolejne trzy miesiące;

- + *rodziny zawodowe specjalistyczne*, w których umieszczane były dzieci niedostosowane społecznie albo dzieci z różnymi dysfunkcjami, problemami zdrowotnymi, wymagające szczególnej opieki i pielęgnacji. W rodzinie takiej mogło wychowywać się w tym samym czasie nie więcej niż troje dzieci.

Zarówno w poprzednim stanie prawnym, jak i w obecnym powiat jest zobowiązany do ponoszenia wydatków na pokrycie kosztów pobytu dziecka w rodzinie zastępczej na terenie innego powiatu, w przypadku, gdy miejscem zamieszkania przed umieszczeniem dziecka po raz pierwszy w pieczy zastępczej był Powiat Elbląski. Koszty utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów pokrywane są na podstawie porozumień zawartych między powiatami.

Z rodzinami zastępczymi prowadzono pracę socjalną polegającą na sporządzaniu wywiadów środowiskowych, odbywaniu wizyt monitorujących, mających na celu ustalenie sytuacji przyjętego dziecka, sposobu sprawowania opieki, dbania o zapewnienie dzieciom prawidłowych warunków rozwoju i wychowania, odpowiednich do jego stanu zdrowia i poziomu rozwoju. Udzielana była również pomoc w rozwiązywaniu różnorodnych problemów dotyczących powierzonych dzieci, jak i pełnoletnich wychowanków. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie sprawując nadzór nad prawidłowym procesem wychowawczym dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych współpracowało z innymi jednostkami pomocy społecznej, sądami i placówkami oświatowymi.

W związku z narastającą liczbą problemów zgłaszanych przez rodziny zastępcze, koniecznym było stworzenie rodzinom możliwości korzystania z konsultacji psychologicznych. Powiatowe Centrum Pomocy

Rodzinie realizuje zadania z zakresu specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, skierowane do rodzin zastępczych, jak i mieszkańców Powiatu Elbląskiego. Świadczone usługi przez psychologa, pedagoga i prawnika mają charakter bezpłatny.

IV. CHARAKTERYSTYKA INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE ELBLĄSKIM.

W Powiecie Elbląskim funkcjonuje wielofunkcyjna placówka opiekuńczo – wychowawcza typu socjalizacyjnego Dom Dziecka „Orle Gniazdo” w Marwicy.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 149, poz. 887 z póź. zm.) oraz rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720) określa zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej, tym samym wyznaczając nowe standardy opiekuńczo - wychowawcze oraz zasady funkcjonowania placówek opiekuńczo - wychowawczych.

1. W myśl obowiązujących uregulowań prawnych Dom Dziecka „Orle Gniazdo” w Marwicy, wielofunkcyjna całodobowa placówka opiekuńczo – wychowawcza, z dniem wejścia w życie ustawy, tj. z dniem 1 stycznia 2012 roku stała się **placówką opiekuńczo - wychowawczą typu socjalizacyjnego** (art. 229 ust. 3 ustawy).
2. W terminie do **dnia 31 grudnia 2012 roku** placówka winna zostać dostosowana do obowiązujących standardów świadczonych usług opiekuńczo – wychowawczych, ze szczególnym uwzględnieniem liczby wychowanków przebywających w placówce
3. Dostosowanie do obowiązujących standardów świadczonych usług wiąże się między innymi z:

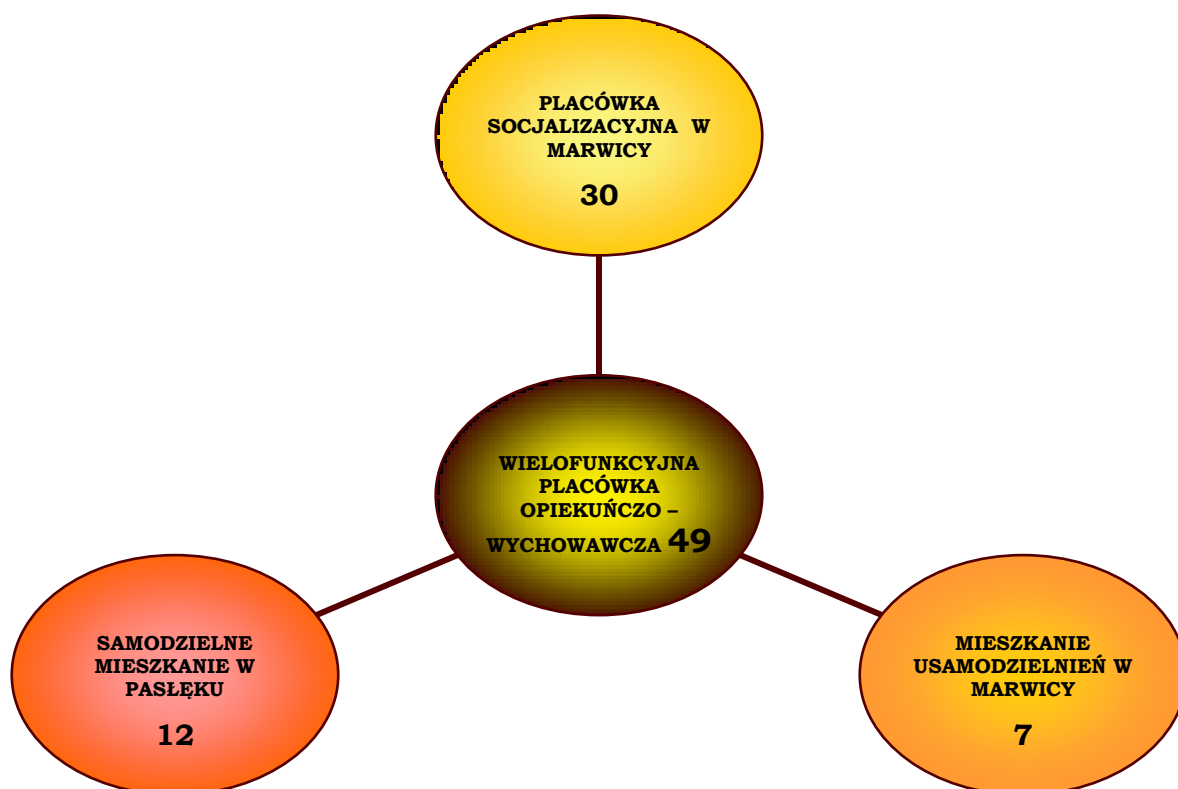
- 1) ograniczeniem liczby dzieci umieszczonych w Domu Dziecka w Marwicy do **30 wychowanków** (*art. 230 ustawy*), z tym że;
 - ✚ z dniem 1 stycznia 2021 roku w placówce będzie mogło przebywać jedynie **14 wychowanków** (*art. 230 ustawy*);
 - ✚ w okresie od 1 stycznia 2012 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku do placówki mogą być umieszczane dzieci powyżej 7 roku życia (*art. 231 ustawy*);
 - ✚ w okresie od 1 stycznia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku w placówce mogą przebywać dzieci powyżej 7 roku życia (*art. 232 ust. 1 ustawy*);
 - ✚ od dnia 1 stycznia 2020 roku w placówce będą mogli przebywać, a tym samym będzie można kierować jedynie dzieci, które ukończyły 10 rok życia (*art. 232 ust. 2 ustawy*);
- 2) **likwidacją** Samodzielnego Mieszkania w Pasłęku oraz **powołaniem, w ww. lokalizacji, placówki opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego**, przeznaczonej dla **14** wychowanków, co jest podyktowane faktem, iż ustawodawca w nowych uregulowaniach prawnych nie przewiduje możliwości zapewnienia opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców w formie samodzielnych mieszkań, czy też mieszkań chronionych.
 - ✚ Nowo utworzoną placówką, zgodnie z *art. 97 ustawy*, kieruje dyrektor, który może łączyć **równocześnie funkcję wychowawcy** (*art. 99 ustawy*).
4. W terminie do **dnia 31 grudnia 2012 roku** Powiat Elbląski winien uzyskać **zezwoleń Wojewody Warmińsko – Mazurskiego na prowadzenie nowo powołanej placówki w Pasłęku**(*art. 106 ustawy*) oraz aktualizację zezwolenia, które Wojewody Warmińsko –

Mazurskiego wydał w 2010 roku w odniesieniu do Domu Dziecka „Orle Gniazdo” w Marwicy.

Mając na uwadze koszty związane z zabezpieczeniem funkcjonowania dwóch placówek opiekuńczo – wychowawczych typu socjalizacyjnego, tj.:

- 1) Domu Dziecka w Marwicy, przeznaczonego dla 30 wychowanków;
- 2) Domu Dziecka w Pasłęku, przeznaczonego dla 14 wychowanków;

niezbędnym wydaje się podjęcie działań wynikających z zapisu *art. 94 ustawy*, polegających na powołaniu **centrum administracyjnego**, zapewniającego wspólną obsługę ekonomiczno – administracyjną i organizacyjną ww. placówek.

**Struktura instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Elbląskim
według stanu na dzień 31 maja 2012 roku.**

V. STRUKTURA PIECZY ZASTĘPCZEJ PO 1 STYCZNA 2012 ROKU.

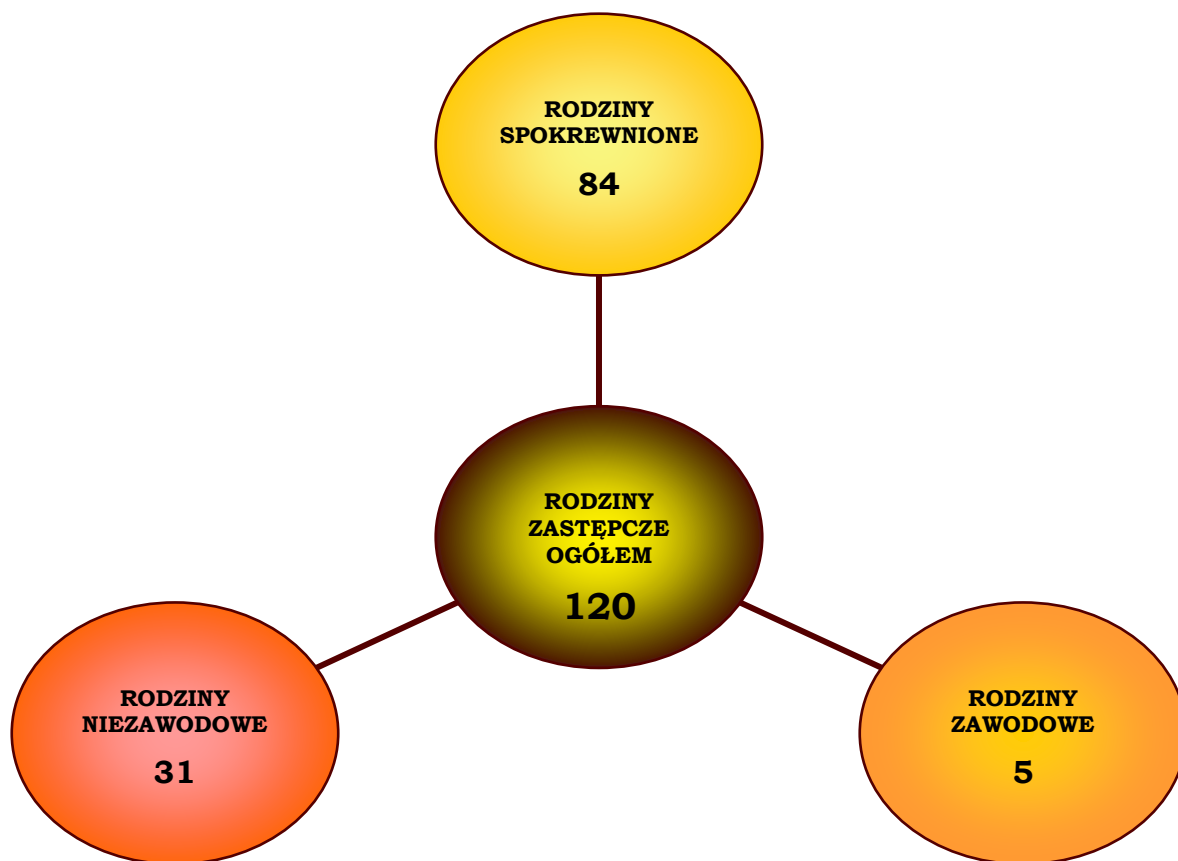
Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ta ostatnia sprawowana jest w formie rodzinnej i instytucjonalnej. Formami rodzinnej pieczy zastępczej są: rodzina zastępcza i rodzinny dom dziecka. Rodziny zastępcze dzielą się na: **spokrewnione**, które stanowią wstępni lub rodzeństwo dziecka, **niezawodowe** – osoby niebędące wstępnymi, ani rodzeństwem dziecka oraz **rodziny zastępcze zawodowe**, w tym pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowe specjalistyczne. Instytucjonalna piecza zastępcza sprawowana jest natomiast w formach: placówek opiekuńczo – wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo – terapeutycznych i interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych.

Struktura pieczy zastępczej w świetle ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

VI. STRUKTURA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE ELBLĄSKIM.

Z związku ze zmianą definicji rodzin, w Powiecie Elbląskim zmniejszyła się liczba rodzin spokrewnionych, natomiast wzrosła liczba rodzin niezawodowych.

**Struktura rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Elbląskim
według stanu na dzień 31 maja 2012 roku.**

VII. PRACA Z RODZINĄ NATURALNĄ.

Rodziny zagrożone odebraniem dzieci najczęściej objęte są już nadzorami kuratorskimi, pracują z nimi również pracownicy socjalni ośrodków pomocy społecznej, pedagodzy szkolni, jednakże mimo interdyscyplinarnego wsparcia nie zawsze udaje się przeciwdziałać negatywnym skutkom ich funkcjonowania. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadza nowy zawód na poziomie gmin – asystenta rodziny, którego zadaniem będzie praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w celu

przywrócenia rodzinie zdolności do wywiązywania się z obowiązków wobec dzieci. Wykazane przez gminy rodziny z pewnością zostaną objęte pracą asystentów, co powinno przyczynić się do poprawy ich funkcjonowania. Pożądanym rezultatem pracy ze wskazanymi rodzinami będzie pozostawienie dzieci w rodzinach naturalnych.

VIII. LIMIT RODZIN ZASTĘPCZYCH ZAWODOWYCH NA LATA 2012 – 2014

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadza obowiązek planowania i limitowania rodzin zastępczych funkcjonujących w powiecie. Na podstawie analizy danych dotyczących funkcjonowania pieczy zastępczej, informacji gmin na temat zagrożeń w środowiskach rodzin biologicznych, uwzględniając realne możliwości finansowe powiatu, ustala się limit rodzin zastępczych zawodowych w latach 2012 – 2014, jak w poniższej tabeli.

Rok	Planowany limit rodzin zastępczych zawodowych
2012	1
2013	1
2014	1

IX. CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z POWIATOWEGO PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA LATA 2012 – 2014.

Celem głównym Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012 – 2014 jest tworzenie warunków do skutecznego rozwoju systemu pieczy zastępczej w Powiecie Elbląskim z ukierunkowaniem na formy rodzinne.

Cele szczegółowe oraz kierunki działań Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012 – 2014 przedstawia poniższa tabela.

Cele szczegółowe	Nazwa i opis celu	Kierunki działania
Cel 1	Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej <i>Głównym założeniem jest pozyskiwanie kandydatów do pełnienia niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych. Umieszczenie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej zapewni mu uzyskanie warunków bytowych i rozwojowych najbardziej zbliżonych do naturalnego środowiska rodzinnego.</i>	Cel ten będzie realizowany poprzez następujące działania: 1) Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego w środowisku oraz budowanie pozytywnego wizerunku rodzinnej pieczy zastępczej; 2) Pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze; 3) Organizowanie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze.
Cel 2	Poprawa funkcjonowania rodzinnej pieczy zastępczej i przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym w rodzinach zastępczych <i>Najważniejsza jest stała praca z rodziną zastępczą, wspieranie jej w rozwiązywaniu bieżących problemów oraz wzmocnienie rodzin w wypełnianiu obowiązków związanych z zapewnieniem opieki i wychowania dla powierzonych dzieci.</i>	Cel ten będzie realizowany poprzez następujące działania: 1) Prowadzenie grup wsparcia dla rodzinnych form opieki zastępczej; 2) Udzielanie rodzinom zastępczym psychologicznego, pedagogicznego, prawnego oraz terapeutycznego; 3) Pomoc rodzinom w rozwiązywaniu sytuacji konfliktowych; 4) Udzielanie wsparcia rodzinom zastępczym poprzez rodziny pomocowe; 5) Zatrudnianie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej; 6) Organizowanie dla rodzin zastępczych pomocy wolontariuszy; 7) Wypłatę świadczeń przewidzianych ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
Cel 3	Podniesienie kompetencji wychowawczych rodzin zastępczych. <i>Podnoszenie kompetencji rodzin zastępczych jest konieczne ze względu na różnorodność problemów wychowawczych w rodzinach. Stały wzrost kompetencji wychowawczych rodzin będzie gwarantem profesjonalnego wywiązywania się z powierzonych zadań z zakresu pieczy zastępczej.</i>	Cel ten będzie realizowany poprzez następujące działania: 1) Organizowanie szkoleń podnoszących kompetencje wychowawcze rodzin zastępczych; 2) Organizowanie specjalistycznych bloków edukacyjnych, pogadanek tematycznych; 3) Organizowanie grup wsparcia dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych, w ramach, których będą prowadzone zajęcia warsztatowe o

		charakterze edukacyjnym, profilaktycznym oraz terapeutycznym.
Cel 4	Integracja środowisk rodzinnej pieczy zastępczej <i>Chodzi o wymianę doświadczeń pomiędzy rodzicami zastępczymi, budowanie właściwych relacji między wychowankami, nawiązanie nowych wartościowych znajomości i dostarczenie dzieciom pozytywnych wrażeń.</i>	Cel ten będzie realizowany poprzez następujące działania: 1) Organizowanie spotkań integracyjnych i okolicznościowych dla rodzin zastępczych; 2) Umożliwianie dostępu do kultury, sportu i rekreacji wychowankom rodzinnej pieczy zastępczej.
Cel 5	Zwiększenie szans dzieci na powrót do środowiska rodzinnego <i>Założeniem jest podejmowanie wszelkich możliwych, w ramach kompetencji, działań mających na celu doprowadzenie do powrotu dziecka do środowiska rodzinnego</i>	Cel ten będzie realizowany poprzez następujące działania: 1) Współpracę z asystentami rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy; 2) Umożliwianie i pomoc w kontaktach dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z rodzicami biologicznymi (o ile sąd nie zadecyduje inaczej).
Cel 6	Poprawa sytuacji i funkcjonowania w życiu społecznym wychowanków opuszczających pieczę zastępczą <i>Usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej najczęściej nie mogą liczyć na pomoc ze strony rodziców biologicznych. Dlatego ważnym zadaniem PCPR jest wspieranie młodych osób w zakresie usamodzielnienia poprzez m.in. pomoc w uzyskaniu wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych, pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, a także wsparcie finansowe i rzeczowe. Ważnym jest również aktywizowanie do uczestnictwa w życiu społecznym, czy podejmowanie działań na rzecz konstruktywnych zmian w swoim życiu.</i>	Cel ten będzie realizowany poprzez następujące działania: 1) Pomoc osobom usamodzielnianym w pozyskaniu mieszkania z zasobów gminy; 2) Wsparcie finansowe i rzeczowe osób usamodzielnianych; 3) Wspieranie osób usamodzielnianych w aktywnym uczestniczeniu w życiu społecznym, kontynuowaniu nauki i uzyskiwaniu kwalifikacji zawodowych; 4) Organizowanie wsparcia szkoleniowego ukierunkowanego na podnoszenie kompetencji społecznych i zawodowych osób usamodzielnianych; 5) Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego dla osób usamodzielnianych.
Cel 7	Podniesienie poziomu usług w zakresie instytucjonalnej	

	pieczy zastępczej <i>Założeniem jest dostosowanie instytucjonalnej pieczy zastępczej do nowych uwarunkowań prawnych.</i> <i>Ponadto zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w latach 2012 – 2014 w placówkach opiekuńczo - wychowawczych typu socjalizacyjnego mogą być umieszczane dzieci powyżej 7 roku życia. Dlatego w przypadku braku zapewnienia miejsc w RZ celowym jest dążenie do powołania placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego, ukierunkowanej na opiekę nad najmłodszymi dziećmi.</i>	Cel ten będzie realizowany poprzez następujące działania: 1) Dokonanie zmian organizacyjnych Domu dziecka w celu dostosowania do standardów określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; 2) Zapewnienie dzieciom całodobowej opieki i wychowania oraz zaspakajanie niezbędnych potrzeb dzieci, w szczególności emocjonalnych, rozwojowych, zdrowotnych, bytowych, społecznych i religijnych; 3) Współpracę z asystentem rodziny w celu powrotu dziecka do rodziny; 4) Obejmowanie dzieci działaniami terapeutycznymi; 5) Dostosowywanie typów opieki instytucjonalnej do potrzeb środowiska.

X. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU.

Źródłem finansowania zadań Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012 – 2014 będą środki finansowe:

- ✚ z budżetu Powiatu Elbląskiego;
- ✚ z budżetu państwa w ramach dotacji na dofinansowanie zadań własnych;
- ✚ z budżetów samorządów gminnych, zobowiązanych do współfinansowania pobytu dzieci w pieczy zastępczej;
- ✚ z budżetów innych powiatów, zobowiązanych do zwrotu wydatków za dzieci umieszczone w pieczy zastępczej na terenie powiatu słupskiego;
- ✚ z odpłatności rodziców biologicznych;
- ✚ pozyskane z programów rządowych.

XI. ODBIORCY PROGRAMU.

Odbiorcami Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012 – 2014 są następujące osoby:

- ✚ dzieci przebywające w pieczy zastępczej;
- ✚ rodziny zastępcze;
- ✚ rodzice naturalni dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,;

- + usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej;
- + kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej;
- + rodziny pomocowe sprawujące czasową opiekę nad dzieckiem pozbawionym opieki rodziców.

XII. REALIZATORZY PROGRAMU

Koordynatorem Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012 – 2014 będzie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu, które przy jego realizacji będzie współpracowało z następującymi podmiotami:

- + rodzinami zastępczymi;
- + rodzinami pomocowymi;
- + placówkami opiekuńczo – wychowawczymi;
- + ośrodkiem adopcyjnym;
- + Policją;
- + terenowymi ośrodkami pomocy społecznej;
- + sędziami i kuratorami Wydziału Rodzinnego Sądu Rejonowego;
- + organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działania na rzecz pomocy dzieciom i rodzinie, kościołami i związkami wyznaniowymi.

XIII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU.

Monitoring programu będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań od podmiotów zaangażowanych w jego realizację, przez koordynatora programu, tj. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu, w celu oceny, czy osiąga on założone cele. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań, głównie w oparciu o analizę założonych wskaźników.

Celem będzie odpowiedź na następujące pytania:

- + czy Program stwarza możliwość postępu w zakresie rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie?
- + czy utworzony w powiecie system wsparcia rodzinnej pieczy zastępczej jest wystarczający?
- + czy dzieci w pierwszej kolejności trafiają do rodzinnej pieczy zastępczej?
- + czy środki pozostające w dyspozycji są wystarczające na realizację Programu?

- ✚ które metody pracy dają oczekiwane rezultaty, a które należy zmienić?

Ewaluacja Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012 – 2014 będzie prowadzona w oparciu o następujące narzędzia:

- ✚ ankiety kierowane do odbiorców Programu,
- ✚ wypowiedzi ustne odbiorców Programu,
- ✚ opinie pracowników instytucji realizujących Program,
- ✚ opracowywane plany pomocy dziecku,
- ✚ indywidualne programy usamodzielnienia,
- ✚ przeprowadzane oceny sytuacji dziecka oraz funkcjonowania rodziny zastępczej.

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu będzie przedkładał Radzie Powiatu w Elblągu roczne sprawozdanie z realizacji Programu, które będzie stanowiło integralną część corocznego sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu.